

FARKAS ÁDÁM

szobrászművész

Budapest 1944. november 21. -

A Szentendre Város Díszpolgára kitüntetését 2006-ban vehette át

Művelt polgári családból származik. Édesapja, Bisztrai Farkas Ferenc közgazdász, politikus és könyvkiadó, az 1956-os Nagy Imre-kormány államminisztere, édesanyja Győrffy Anna grafikus, könyvillusztrátor volt.

1948-ban a család Budapestről Szentendrére, Bükkös-patak menti nyaralójukba költözött. (A művész ma is él és dolgozik.) A szülők barátai és rendszeres látogatói közé tartozott Illyés Gyula, Tamási Áron és Németh László is, aki szentendrei házukban dolgozott a Galilei drámán.

A grafikus édesanya mellett a Farkas fiúk természetes foglalatossága volt a rajz, de – saját bevallása szerint – Farkas Ádám a művészet első érintését egy puha agyagröggből mintázott fej elkészítésekor érezte meg.

1960-tól 1964-ig a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban tanult kerámia szakon.

1964-től 1968-ig járt a Magyar Képzőművészeti Főiskola szobrász szakára, mestere Mikus Sándor volt. Tanulmányai idején bejáratos volt apja barátjához, Ferenczy Bónihez, nem egyszer új szobrait is elvitte bemutatni az akkor már súlyos beteg művészhez.

1968-ban Ferenczy Károly Múzeumban a nyílt meg első önálló kiállítása. Még ugyanebben az évben Párizsba utazott, ahol beiratkozott az Écoles Supérieure des Beaux-Arts-ra.

Párizsban az olasz származású Émile Gilioli (1911–1977) műtermében dolgozott a szobrászművész asszisztenseként. 1969 év végén hazaköltözött Szentendrére és feleségül vette Rákossy Anikó festőművészt.

1990 óta a Magyar Képzőművészeti Főiskola tanára, 1992-től a szobrász-tanszék vezetője, egyetemi docens. 2002 és 2007 között a Képzőművészeti Egyetem rektora volt.

A Szimpozionok és Alkotótelepek Társaságának egyik vezetője, az AIAP (UNESCO) magyar nemzeti bizottságának vezetője. 1985-1990 között országgyűlési pótképviselő volt.

Farkas Ádám mindig aktív résztvevője volt a szentendrei művészeti közéletnek. Alapító tagja szentendrei Grafikai Műhelynek, a szentendrei Art'éria Galériának és a Szentendre Művészetéért Közalapítványnak, mely a MűvészetMalom megnyitásától 2012-ig a fenntartó Szentendrei Kulturális Központ (majd Szentendre Művészeti Intézményei) mellett, a program összeállításáért is felelős tanácsadó testületként is működött.

Farkas Ádám szobrászi érdeklődése kiterjed a kisplasztikákra, köztéri alkotásokra, politikai emlékművekre, építészetrel szorosan összefűződő plasztikai művekre, érmekre egyaránt, emellett sokat rajzol és nyomtat szerigráfiákat is.

Első korszakában a női test formarendjét alapul vevő figurális alkotásokat készít. Ezeket hamarosan felváltották a látványból kiinduló, de már önálló formai egységgé szerveződő természeti formákat idéző absztrakt plasztikák. .

Szobrain gyakran jelenik meg a hullámvonal-forma, mely a későbbiekben átalakul: először spirállá válik, majd továbbtekeredve, saját magába visszaforduló Möbiust, különös ívcsavart, kettős, majd hármasspirálalakzatot ölt, mintegy „megcsavarva” a követ. S ezek a kőbe, márványba, gránitba faragott csavarok, spirálok, melyek a szobrászat fő kérdését, a tér és az ebben magának helyet követelő mű, valamint az ember viszonyát feszegetik, gesztusokat, érzelmeket, filozófiai gondolatokat, mély emberi tartalmakat közvetítenek.

Farkas Ádámnak két köztéri munkája is van Szentendrén. A Református Gimnázium aulájában az „*Arbor plantata iuxta rivus...*”- *”Vizek mellé ültetett fa”* (2001) vörös márvány szobra körülöleli a belépő csarnok központi tartóoszlopát, jelezve, hogy ez a bibliai gondolat a fundamentuma az itt folyó oktatásnak. Ma már Szentendre egyik jelképévé vált a Duna korzó déli kezdetén álló fogadószobor (1980), mely két éppen egybekulcsolódni készülő, de egyúttal hálásan az ég felé is nyúló kezét idézve a nyitottság és a barátság szimbóluma.

Munkásságát számos díjjal jutalmazták. A különböző magyar- és nemzetközi szobrászati kiállítások mezőnyének értékelésére alapított díjak és jutalmak mellett 1983-ban Munkácsy-díjjal tüntették ki, 1989-től Érdemes Művész, 2010-ben megkapta a Príma-díjat, 2016-ban pedig a Kossuth-díjat vehette át.

Irodalom:

Jelek és olvasatok – Farkas Ádám. Magyar Képzőművészeti Egyetem, 2006

Térhajlatok – a MűvészetMalomban megrendezett retrospektív kiállítás katalógusa. Szerk. Bodonyi Emőke, Ferenczy Múzeum, 2015.